

Kommunstyrelsen i Västerviks
kommun

Parter: Mats Hasselquist ./ Västerviks kommun

Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Domstolen har fått in ett överklagande för prövning. Överklagandet följer med detta brev.

Svara på överklagandet

Lämna in ett skriftligt svar till domstolen och tala om ifall ni går med på eller motsätter er det som begärs i överklagandet. Om ni motsätter er – förklara varför.

Vill ni lägga fram några bevis ska ni tala om det. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka in de skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Svara i tid

Domstolen måste ha svaret **senast den 17 juli 2026**. När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet även om ni inte har svarat.

När ni skickar in svaret

Kom ihåg att uppge målnummer 5754-26. Skicka gärna in handlingarna till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss via e-post forvaltningsrattenilinkoping@dom.se eller per telefon 013-25 11 00.

Ingela Rönnmark

Bifogade handlingar: aktbilaga 1-5

Till Förvaltningsrätten i Linköping
Box 406
581 04 Linköping

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2026-07-01
MÅLNR: 5754-26
AKTBIL: 1

ÖVERKLAGANDE

Laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725)

Detta ärende avser laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen av Västerviks kommuns beslut i kommunstyrelsen avseende uppdrag från kommunfullmäktige om tidsplan för samordning av OT-miljön mellan kommunens IT-avdelning och de kommunala bolagen, främst Västervik Miljö & Energi AB.

1. Klagande

Namn: Mats Hasselquist
Personnummer: 19640201-2477
Adress: Karosserivägen 14, 593 38 Västervik
Telefon: 0708-872602
E-post: mats.hasselquist@scanpol.se

Klaganden är kommunmedlem i Västerviks kommun.

2. Motpart

Västerviks kommun, organisationsnummer 212000-0779

3. Beslut som överklagas

Kommunstyrelsens beslut 2026-06-15, § 186 (Dnr 2025/158 – Samordning av OT-miljö – tidsplan). Beslutet är anslaget 2026-06-18.

4. Yrkanden

Klaganden yrkar att Förvaltningsrätten

- a. upphäver kommunstyrelsens beslut, samt
- b. i andra hand förklarar att beslutet strider mot lag.

Originalhandlingen är elektroniskt underskriven.

5. Grunder för överklagandet

5.1 Kommunstyrelsen har överskridit sina befogenheter

Kommunfullmäktige är enligt 5 kap. kommunallagen kommunens högsta beslutande organ.

I beslut 2025-12-09 § 174 har kommunfullmäktige uppdragit åt organisationen att återkomma med en tidsplan för samordning av OT-miljön som ska säkerställa lagefterlevnad och optimal effektivitet.

Detta beslut innebär ett berednings- och återrapporteringsuppdrag och förutsätter ett efterföljande ställningstagande i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen har genom det nu överklagade beslutet:

- ensidigt konstaterat att uppdraget är utfört,
- utan att frågan återförts till kommunfullmäktige för prövning.

Genom detta har kommunstyrelsen:

- avslutat ett ärende initierat av kommunfullmäktige,
- och därigenom avgjort en fråga som tillkommer kommunfullmäktige.

Detta innebär att kommunstyrelsen har överskridit sin befogenheter enligt kommunallagen.

5.2 Beslutet strider mot gällande ägardirektiv

Enligt kommunfullmäktiges ägardirektiv ska frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt underställas kommunfullmäktige.

Samordning av OT-miljön rör bolagens organisation, ansvar och verksamhetsinriktning och utgör därmed en fråga av sådan karaktär.

Enligt ägardirektiven 2024 till Västerviks Miljö & Energi AB och Västerviks Kraft-Elnät AB ska bolagen färdigställa en bolagsegen OT-miljö. Genomförandet av detta har även redovisats till kommunfullmäktige genom årsredovisningar.

De reviderade ägardirektiven 2025 (som även beslutats för 2026) ersätter tidigare direktiv men innehåller inga bestämmelser som ändrar ansvar eller inriktning avseende OT-miljön. Detta innebär att tidigare materiell inriktning i sak består i avsaknad av ett nytt tydligt beslut från kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens beslut innebär att denna fråga hanteras utan att underställas kommunfullmäktige.

Beslutet innebär därmed att ägardirektivens krav på beslutsnivå inte iakttas.

5.3 Beslutet innebär ett kringgående av kommunfullmäktiges beslutanderätt

Samordning av OT-miljö rör frågor som:

- påverkar bolagens organisation, ansvar och verksamhet,
- är av principiell och strategisk betydelse och av stor vikt.

Enligt kommunallagens systematik och ägardirektiv ska frågor av sådan karaktär underställas kommunfullmäktige.

Genom att avsluta ärendet i kommunstyrelsen utan att återföra frågan till kommunfullmäktige har kommunstyrelsen i realiteten förhindrat kommunfullmäktige att ta ställning i det ärende som fullmäktige själv initierat.

5.4 Beslutet har rättslig verkan och är överklagbart

Beslutet innebär inte enbart ett internt konstaterande utan ett självständigt ställningstagande att avsluta ett uppdrag från kommunfullmäktige.

Genom beslutet fastställs att någon ytterligare prövning inte ska ske, vilket medför att samordning av OT-miljön kan genomföras utan att frågan underställs kommunfullmäktige för avgörande.

Beslutet medför därmed att den beslutsordning som kommunfullmäktige initierat avbryts och att den fortsatta hanteringen avgörs av kommunstyrelsen.

Beslutet får därför sådana rättsverkningar för den kommunala beslutsprocessen att det är överklagbart enligt kommunallagen.

Beslutet är därmed inte att betrakta som ett rent verkställighetsbeslut.

5.5 Beslutet har inte tillkommit i laga ordning (bristande beredning)

Kommunfullmäktige har i sitt beslut uppställt tydliga krav på att en tidsplan för samordning av OT-miljön ska säkerställa:

- lagefterlevnad, samt
- optimal effektivitet

I det överklagade beslutet framgår endast att uppdraget anses utfört.

Det framgår däremot inte att:

- förenlighet med lag har prövats,

- konsekvenser för bolagen har analyserats,
- frågan har prövats i relation till gällande ägardirektiv, eller
- ärendet har beretts på ett sådant sätt att ett sakligt ställningstagande varit möjligt.

Beslutet innebär därmed att ett uppdrag från kommunfullmäktige avslutas utan att de materiella förutsättningarna för uppdraget har prövats.

Detta strider mot kraven på beredning och saklighet i kommunal beslutsfattning och innebär att beslutet inte har tillkommit i laga ordning.

6. Sammanfattning

Kommunstyrelsens beslut:

- avslutar ett uppdrag från kommunfullmäktige utan återföring för prövning,
- innebär att en fråga avgörs på fel beslutsnivå,
- beaktar inte gällande ägardirektiv,
- kringgår kommunfullmäktiges beslutanderätt,
- saknar tillräcklig materiell prövning.

Beslutet strider därmed mot kommunallagens regler om kompetensfördelning och beslutsordning och ska upphävas.

7. Bilageförteckning

1. Kommunstyrelsens protokoll 2026-06-15 § 186
2. Kommunfullmäktiges protokoll 2025-12-09 § 174
3. Ägardirektiv 2024 för Västervik Miljö & Energi AB
4. Ägardirektiv 2025 för Västervik Miljö & Energi AB

Västervik 2026-07-01

Mats Hasselquist

KS § 186

Samordning av OT-miljö - tidsplan

Diarienummer 2025/158

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2026-07-01
MÅLNR: 5754-26
AKTBIL: 2

Sammanfattning av ärendet

Under 2024 gjordes en översyn av möjliga områden för samordning av stödfunktioner inom koncernen.

Enligt kommunfullmäktiges beslutade budget för 2025 skulle en extern utredning utifrån denna översyn utreda fördelarna respektive nackdelarna för kommuninvånarna, bolagen och kommunen avseende effektivitet, kvalitet och kostnader med koncerngemensamma stödfunktioner enligt nedan:

Kommunikation
Kontaktcenter/servicecenter
IT
HR

När kommunfullmäktige behandlade ärendet om samordning enligt ovan beslutades samtidigt att IT-avdelningen och berörda bolag skulle återkomma till kommunstyrelsen med en gemensam tidsplan för genomförandet av samordning av OT-miljön som säkerställer att samordning mellan it-avdelning och bolagen sker på ett sätt som säkerställer lagefterlevnad och optimal effektivitet i verksamheterna och förvaltningen.

Kommunstyrelsens förvaltning redovisar en övergripande tidsplan på dagens möte.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anse uppdraget att återsamrapportera en tidsplan för samordning av OT-miljön i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 2025-12-09, § 174 utfört.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslaget till beslut under proposition och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Kommunstyrelsen beslutar

att anse uppdraget att återsamrapportera en tidsplan för samordning av OT-miljön i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 2025-12-09, § 174 utfört.

Beslutet är elektroniskt justerat.

Beslutet skickas till
Johan Samuelsson, it-chef
Västervik Miljö & Energi AB
Kommunfullmäktige (anmälan)

KS § 186 fortsättning

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteskrivelse 2026-06-10

KF § 174

Samordning av koncerngemensamma stödfunktioner

Diarienummer 2025/158

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2026-07-01
MÅLNR: 5754-26
AKTBIL: 3

Sammanfattning av ärendet

Under 2024 gjordes en översyn av möjliga områden för samordning av stödfunktioner inom koncernen. Enligt kommunfullmäktiges beslutade budget för 2025 ska en extern utredning utifrån denna översyn utreda fördelarna respektive nackdelarna för kommuninvånarna, bolagen och kommunen avseende effektivitet, kvalitet och kostnader med koncerngemensamma stödfunktioner enligt nedan:

- Kommunikation
- Kontaktcenter/servicecenter
- IT
- HR

Utredningarna har genomförts och har resulterat i tre rapporter. Kommunstyrelsen beslutade 2025-09-08, § 195 att skicka ut dessa och förslag till beslut enligt nedan på remiss till nämnder och bolagsstyrelser med svar senast den 20 oktober 2025. Remissvar har inkommit och beaktats i förslaget till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen beslutade 2025-11-10, § 254 om en återremiss för att få redovisat förslag på möjliga nyckeltal för uppföljning samt tidsplan med utgångspunkt att inledningsvis ha uppföljning varannan månad.

Kommunstyrelsens förvaltning lämnar i tjänsteskrivelse 19 november 2025 ett förslag till svar på återremissen och lämnar förslag till beslut.

På mötet föredras ärendet av Louise Flygt, t.f. HR & kommunikationschef.

Förslag till beslut

att godkänna föreslagen ökad samordning av HR-arbetet i kommunkoncernen enligt redovisat förslag i utredningsrapporten om samordningsuppdrag HR,

att kommunikations- och kontaktcenterfunktioner inom kommunkoncernen centraliseras till kommunstyrelsens förvaltning enligt redovisat förslag i utredningsrapporten om samordningsuppdrag kommunikation, samt

att kommunkoncernens IT- och digitaliseringsfunktioner även fortsättningsvis är centraliserade till kommunstyrelsens förvaltning samt att allt konsultstöd ska ombesörjas av den centrala IT- och digitaliseringsenheten.

Förslag på mötet

Harald Hjalmarsson (M), Daniel Gynnerfelt (V) och Fredrik Lindwall (C) föreslår bifall till kommunstyrelsens förslag.

KF § 174 fortsättning

Fredrik Lindwall (C), med instämmande av Harald Hjalmarsson (M) föreslår som tillägg "att IT-avdelningen och berörda bolag återkommer med en gemensam tidsplan till kommunstyrelsen för genomförandet av samordning av OT miljön som säkerställer att samordning mellan it avdelning och bolagen främst Västervik Miljö & Energi AB sker på ett sätt som säkerställer lagefterlevnad och optimala effektivitet i verksamheterna och förvaltningen".

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige vill bifalla kommunstyrelsens förslag eller avslå det och uppfattar att kommunfullmäktige bifaller förslaget.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige vill bifalla Fredrik Lindwalls (C) tilläggsförslag eller avslå det och uppfattar att kommunfullmäktige bifaller förslaget.

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna föreslagen ökad samordning av HR-arbetet i kommunkoncernen enligt redovisat förslag i utredningsrapporten om samordningsuppdrag HR,

att kommunikations- och kontaktcenterfunktioner inom kommunkoncernen centraliseras till kommunstyrelsens förvaltning enligt redovisat förslag i utredningsrapporten om samordningsuppdrag kommunikation,

att kommunkoncernens IT- och digitaliseringsfunktioner även fortsättningsvis är centraliserade till kommunstyrelsens förvaltning samt att allt konsultstöd ska ombesörjas av den centrala IT- och digitaliseringsenheten, samt

att IT-avdelningen och berörda bolag återkommer med en gemensam tidsplan till KS för genomförandet av samordning av OT miljön som säkerställer att samordning mellan it avdelning och bolagen främst VME sker på ett sätt som säkerställer lagefterlevnad och optimala effektivitet i verksamheterna och förvaltningen.

Beslutet är elektroniskt justerat.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Samtliga styrelser och nämnder

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens beslut 2025-11-24, § 269

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteskrivelse 2025-11-19

Kommunstyrelsens beslut 2025-11-10, § 254

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteskrivelse 2025-10-28

Utredningsrapporter om samordningsuppdrag för IT, HR och Kommunikation och kontakt

Kommundirektörens beslut 25 augusti 2025 om sammanslagning av IT-enheten och utvecklingsenheten

KF § 174 fortsättning

Inkomna remissvar:

Västervik Miljö & Energi AB 2025-10-17

Miljö- och byggnadsnämnden 2025-10-15

Barn- och utbildningsnämnden 2025-10-14

Socialnämnden 2025-10-02

TjustFastigheter AB 2025-09-26

Västerviks Bostads AB 2025-09-26

Ägardirektiv Västervik Miljö & Energi AB 2024

Antaget av: Kommunfullmäktige 2024-01-29, § 3
Fastställt av: Bolagsstämman 2024-xx-xx, §
Giltighetstid: 2024
Gäller för: Västervik Miljö & Energi AB

Syfte

För varje bolag ska ett ägardirektiv formuleras. Ägardirektivet ska ge en närmare och mer konkret beskrivning av bolagets verksamhet och kommunens motiv för att bedriva verksamheten, vilka särskilda uppgifter/mål bolaget har och vilka restriktioner i verksamheten som ägaren vill ange.

Direktiven ska innehålla inriktningsmål (såväl kvantitativa som kvalitativa) och ekonomiska mål (avkastningskrav och självfinansieringsmål).

Klargöranden

Ägardirektiven kompletterar bolagets bolagsordning.

Ägardirektiven bereds av kommunstyrelsen (för de direktägda bolagen) och av Västerviks Kommuns Förvaltnings AB (för dotterbolagen). Varje bolag ges möjlighet att yttra sig över förslagen till ägardirektiv. Kommunfullmäktige fastställer ägardirektiven. Därefter antas de av respektive bolagsstämma.

Uppföljning och revidering

Ägardirektiven fastställs årligen för ett år i taget.

1. Föremål för verksamheten

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen, dvs. de uppgifter en kommun får utföra.

Bolaget har till uppgift att:

- inköpa, producera, sälja och distribuera elenergi och fjärrvärme,
- tillhandahålla dricksvatten, avleda och rena spillvatten samt avleda dagvatten,
- insamla, transportera, återvinna och bortskafter avfall,
- äga och förvalta fast egendom, gatubelysningsanläggningar samt infrastruktur för IT-kommunikation, inklusive en aktiv och samordnande roll för genomförande av kommunkoncernens bredbandsstrategi,
- tillhandahålla konsult- och entreprenadtjänster,
- idka med ovanstående förenlig verksamhet.

2. Bolagets ändamål med verksamheten

2.1. Övergripande

Bolaget ska huvudsakligen verka inom Västerviks kommun. Bolaget får även inom regionen, eller i undantagsfall utanför regionen, gemensamt eller i samverkan med andra kommuner eller bolag engagera sig i aktiviteter som syftar till att förbättra miljön och/eller effektivisera energianvändningen.

Bolaget ska bedrivas på affärsmässiga grunder med hänsyn tagen till verksamhet som regleras enligt lag.

Bolaget ska i sin roll som kommunalt bolag vara konkurrenskraftigt och se till att bolaget erbjuder en attraktiv avgiftsstruktur inom bolagets verksamhetsområden. Bolaget ska erbjuda kunder och kommuninvånare service av god kvalitet.

Bolaget ska vara ett av kommunens kompetenscenter och erbjuda mötesplatser för energi- och avfallsfrågor.

2.2. Avfall och återvinning

Bolaget är kommunens aktör för hantering av kommunens ansvar för avfall.

För det lokala avfallsmonopolet (kommunalt avfall) gäller lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen.

Tjänster avseende verksamhetsavfall ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att som renhållare svara för kommunens skyldigheter avseende avfallshantering i Västerviks kommun. Till grund för uppdraget ligger den av

kommunfullmäktige beslutade renhållningsordningen med tillhörande avfallsplan. Kommunfullmäktige beslutar om ändringar i renhållningsordningen.

Bolaget ska ha ett brett serviceutbud inom avfallsområdet och kommuninvånarna ska erbjudas en god service och tillgänglighet.

Bolaget ska medvetet och aktivt agera på renhållningsmarknaden i syfte att stärka kommunens miljöutveckling. Verksamheten ska på ett effektivt och miljöriktigt sätt ta hand om restprodukter från konsumtion och produktion, samt arbeta för att stimulera hushållen och de kommunala verksamheterna till ökad källsortering av avfall.

Kommunfullmäktige ska besluta om ändring av avgifter för kommunalt avfall. Förslag till nya avgifter för kommunalt avfall ska överlämnas från bolagsstyrelsen till kommunstyrelsen senast två månader innan avgifterna avses träda i kraft.

Övriga avfallsrelaterade avgifter, avseende t.ex. verksamhetsavfall och deponering beslutas av bolaget.

2.3. Vatten och avlopp

Bolaget är kommunens aktör avseende kommunens skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster.

För vatten och avlopp gäller lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen.

Bolaget har kommunens uppdrag att vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och därmed medverka till att kommunen kan fullgöra sitt ansvar enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Till grund för uppdraget ligger den av kommunfullmäktige beslutade vattentjänstplanen. Kommunfullmäktige beslutar om ändringar i vattentjänstplanen.

Kommunfullmäktige ska besluta om:

1. Ändring av taxeföreskrifter
2. Särtaxa för anläggnings- och brukningsavgifter
3. Förändring av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen.
4. Lokala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut enligt punkterna 1 – 4 ska tillställas kommunstyrelsen senast två månader innan bolaget avser att beslutet ska träda i kraft.

Ändring av prislista/taxa som avviker från taxeföreskrifterna ska beslutas av kommunfullmäktige. Förslag om ändring ska tillställas kommunstyrelsen senast två månader innan ändringen avses träda i kraft.

Indexändring av prislista/taxa för anläggningsavgifter och övriga avgifter, som följer av tidigare beslutade taxeföreskrifter, beslutas av bolaget och ska tillställas kommunstyrelsen för information senast två månader innan ändringen avses träda i kraft.

2.4. Fjärrvärme

Bolaget är kommunens aktör avseende fjärrvärme med ändamål att skapa och upprätthålla ett lokalt och hållbart energisystem för uppvärmning och elproduktion.

För fjärrvärmeverksamheten gäller lokaliseringsprincipen och likställighetsprincipen.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att försörja tätorterna Västervik, Gamleby och Ankarsrum med fjärrvärme i den utsträckning som det går att bedriva långsiktigt lönsam verksamhet med konkurrenskraftiga taxor. Uppdraget omfattar utveckling, planering, produktion och leverans av fjärrvärme/kraftvärme och andra produkter och tjänster som är förenliga med verksamheten.

Bolaget beslutar om avgifterna för fjärrvärme. Kommunstyrelsen ska informeras om nya fjärrvärmeavgifter senast två månader innan avgifterna avses träda i kraft.

2.5. Elnät

Bolaget är kommunens aktör avseende drift, underhåll, reparation och utveckling av elnät och gatubelysning, med ändamål att säkerställa betryggande leveranser och tjänster till kommunens allmännyttiga anläggningar.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att tillhandahålla drift, reparation, underhåll och utveckling av eldistributionsnätet inom systerbolaget Västervik Kraft Elnät AB:s elnätskoncessionsområde. Bolaget har även kommunens uppdrag att äga, driva, reparera, underhålla och utveckla det kommunala gatubelysningsnätet samt kommunal laddinfrastruktur och solelproduktion inom Västerviks kommun.

Bolaget beslutar om priserna för elnätsverksamheten.

2.6. Stadsnät

Bolaget är kommunens aktör avseende stadsnät med ändamål att skapa och upprätthålla lokal och hållbar infrastruktur för att säkerställa hög tillgänglighet till god kommunikationskapacitet.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att utveckla, äga, driva och underhålla ett fiberbaserat öppet stadsnät för datakommunikation och tillhörande tjänster inom huvudsakligen Västerviks kommun.

Bolaget beslutar om avgifter och taxor för stadsnät.

2.7. Elhandel

Bolaget är kommunens aktör avseende inköp och försäljning av el, med ändamål att tillhandahålla ett lokalt alternativ som säkerställer hållbara och fossilfria elleveranser till Västerviks kommunkoncern, hushåll, företag och andra verksamheter.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att upphandla leveranser av el till Västerviks kommunkoncern med inriktning på konkurrenskraftiga priser och långsiktig prisstabilitet. Bolaget har även kommunens uppdrag att erbjuda den lokala marknaden ett elhandelsalternativ som är hållbart och konkurrenskraftigt och som bidrar till att bolaget kan leverera helhetslösningar inom energiområdet.

Bolaget beslutar om priserna för elhandel.

3. Ekonomiska mål

Bolaget ska sträva efter en balanserad ekonomisk utveckling med utgångspunkt från bolagets uppdrag, investeringsbehov och ekonomiska risker. Den ekonomiska utvecklingen ska även ge en god ekonomisk bas för den framtida utvecklingen av bolagets verksamhet.

Bolaget ska under varje given period sträva efter en genomsnittlig avkastning på totalt kapital motsvarande lägst 4,0 %. Målsättningen ska vara att öka avkastningen med 0,5%-enheter per år de kommande 3-5 åren.

Avkastningskrav mäts exklusive VA-verksamheten och den icke konkurrensutsatta kommunala avfallsverksamheten.

Bolaget ska självfinansiera investeringar till 22 %.

Självfinansieringsgrad mäts inklusive VA-verksamheten och den icke konkurrensutsatta kommunala avfallsverksamheten.

Avkastning på totalt kapital definieras som:

Rörelseresultat före finansiella poster dividerat med balansomslutningen i den senaste godkända årsredovisningen.

Självfinansiering definieras som:

Resultat efter finansiellt netto + avskrivningar i förhållande till årets investeringar.

4. Verksamhetsmål och uppdrag

Verksamhetsmålen ska ha bäring på kommunens vision de åtta målområdena och visa hur bolagen kan bidra till desamma.

Kapacitet

- Att upprätthålla 98 % årlig generell drift- och leveranssäkerhet för samhällsviktiga tjänster enligt intern mätmodell.

Kvalitet

- Att i årliga kundattitydundersökningar uppnå ett NKI-värde klart bättre än branschgenomsnittet.

Hållbarhet

- Att årligen minska de totala nettoutsläppen av CO2-ekvivalenter.
- Att planera för ny lokal fossilfri elproduktion.
- Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska årligen förbättras.

Utveckling

- Den nya ackumulatortanken vid Stegeholms kraftvärmeverk ska tas i drift under 2024.
- Om- och tillbyggnaderna av Lucerna avloppsreningsverk ska följa uppgjord tids- och projektplanering.
- Ett arbete med att uppföra en ny återvinningscentral på Målserums avfallsanläggning ska påbörjas och ett test med en obemannad återvinningscentral i Gamleby ska genomföras under 2024.
- Arbeta för etablering av ny laddinfrastruktur i det offentliga rummet och vid vägar, där kommersiella behov och förutsättningar finns.
- Färdigställa omställningen till en bolagsegen OT-miljö under 2024.

4.1. Uppdrag

Västerviks kommuns bolag tar ledningen när det gäller att ställa om Västerviks kommun mot ett mer hållbart samhälle.

Fortsätta arbetet med digitalisering och innovation.

Bolaget ska i ett nationellt perspektiv erbjuda konkurrenskraftiga taxor och kvalitativ service till kunder och kommuninvånare.

Västervik Miljö & Energi AB har en viktig roll i att uppnå målet om en fossilbränslefri kommun genom att bidra till att biogas produceras då insamlat matavfall förädlas till råvaror för biogasproduktion.

Bolaget ska verka för gemensamma system för ledning, styrning, kvalitet och uppföljning för ökad effektivisering och verksamhetsutveckling inom koncernen.

Samordna fiberinvesteringar med andra infrastrukturprojekt när det är möjligt, vilket förbättrar möjligheterna till att kostnadseffektivt bygga ut fibernätet inom prioriterade och bidragsberättigade områden.

Bolaget får i uppdrag att samordna elproduktionen i kommunkoncernen

5. Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Bolagets styrelse ansvarar för bolagets organisation enligt aktiebolagslagen (ABL). Organisationen ska utformas så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga principer under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till nytta för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

Bolaget ska i sin årsredovisning redovisa hur man arbetar med effektiviseringar.

6. Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

Bolaget ska ge kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas.

Som frågor av principiell beskaffenhet betraktas:

- Förändrad bolagsstruktur –frågor som berör bildande, förvärv och fusioner av bolag liksom frågor som rör försäljning av bolag eller delar av bolag.
- Förändring av strategiska aktieinnehav – frågor som berör strategiska förvärv av aktier alternativt försäljning av strategiska aktieinnehav.
- Väsentliga förändringar av verksamhet – start eller avveckling av rörelsegrenar.
- Investeringar – större investeringar som ändrar nuvarande inriktning på verksamheten och/eller väsentligt kan påverka ägarens/bolagets ekonomi eller annars är av strategisk betydelse för kommunen. Som större investering räknas i normalfallet investeringar över 5 procent av bolagets balansomslutning.

7. Rekrytering av verkställande direktör (vd)

Bolaget ska samråda med Västerviks Kommuns Förvaltnings AB inför rekrytering av bolagets vd.

8. Lönesättning

Moderbolaget bjuder in presidierna för Västerviks Kraft Elnät samt Västervik Miljö & Energi AB till ett beredande möte inför vd:s lönerevision. Verkställande direktör i moderbolaget genomför utvecklings- och lönesamtal.

9. Samordningsfrågor

Bolaget ska följa av kommunen utfärdade policyer, handlingsprogram, riktlinjer och anvisningar. Bolaget ansvarar för att dess verksamheter samordnas med övriga nämnders och bolags för att uppnå största möjliga kommunnytta och koncernnytta. Bolaget ska samordna sig med kommunen i samband med extraordinära händelser.

Bolaget ska delta i och medverka till utvecklandet av en kommunkoncerngemensam personalpolitik.

Bolaget ska använda sig av ett koncerngemensamt affärssystem. Bolaget ska verka för gemensamma system för ledning, styrning, kvalitet och uppföljning för ökad effektivisering och verksamhetsutveckling inom koncernen.

10. Medverkan på bolagets styrelsemöten

Ordförande och vd i Västerviks Kommuns Förvaltnings AB, eller av dessa utsedda, ska få kallelser till bolagets styrelsemöten. De ska ha närvarorätt och rätt att delta i överläggningarna, men inte i beslutet.

11. Låneram, finansiering och samordnad lekmannarevision

Bolagets totala låneram är 1 580 mnkr för år 2024.

Bolagets investeringsram är 500 mnkr för år 2024.

Bolaget deltar i en samordnad lekmannarevision inom koncernen för vilken bolaget betalar 123 tkr för 2024.

Ägardirektiv för Västervik Miljö & Energi AB

Antaget av: Kommunfullmäktige, 2025-09-29, § 130
Bolagsstämma, 2025-09-29, § 24
Giltighetstid: Tillsvidare
Gäller för: Västervik Miljö & Energi AB
Dokumentansvarig: Anders Björlin
Ersätter tidigare dokument: Ägardirektiv 2024

Syfte

Det bolagsspecifika ägardirektivet ska tillsammans med det generella direktivet till kommunens bolag, policy för ägarstyrning, bolagsordningen kommunfullmäktiges budget och Västerviks kommuns vision utgöra en beskrivning av bolagets verksamhet och kommunens motiv för att bedriva verksamheten, vilka särskilda uppgifter/mål bolaget har och vilka restriktioner i verksamheten som ägaren vill ange.

Klargöranden

Ägardirektiven bereds av kommunstyrelsen (för de direktägda bolagen) och av Västerviks Kommuns Förvaltnings AB (för dotterbolagen). Varje bolag ges möjlighet att yttra sig över förslagen till ägardirektiv.

Kommunfullmäktige fastställer ägardirektiven. Därefter antas de av respektive bolagsstämma.

Uppföljning och revidering

Ägardirektiven följs årligen upp i årsredovisningen och revideras vid behov.

Ägardirektiv för Västervik Miljö & Energi AB

Innehållet beskriver ändamålet med bolagets verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till bolaget.

Det kommunala ändamålet

§ 1. Övergripande

Bolaget har som övergripande mål att förverkliga de kommunala ändamål som bolaget givits i uppdrag att utföra.

Bolaget ska huvudsakligen verka inom Västerviks kommun. Bolaget får även inom regionen, eller i undantagsfall utanför regionen, gemensamt eller i samverkan med andra kommuner eller bolag engagera sig i aktiviteter som syftar till att förbättra miljön och/eller effektivisera energianvändningen.

Verksamheterna ska bedrivas både enligt självkostnadsprincipen och på affärsmässiga grunder beroende på ändamål, och med hänsyn tagen till verksamhet som regleras enligt lag.

Bolaget ska i sin roll som kommunalt bolag vara konkurrenskraftigt och se till att bolaget erbjuder en attraktiv avgiftsstruktur inom bolagets verksamhetsområden. Bolaget ska erbjuda kunder och kommuninvånare service av god kvalitet.

Bolaget ska vara kommunens kompetenscenter och erbjuda mötesplatser för energi- och avfallsfrågor.

Bolagets ändamål och därtill fogade uppdrag framgår av §§ 1.1 – 1.6.

§ 1.1. Avfall och återvinning

Bolaget är kommunens aktör för hantering av kommunens ansvar för avfall.

För det lokala avfallsmonopolet (kommunalt avfall) gäller lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen.

Tjänster avseende verksamhetsavfall ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att som renhållare svara för kommunens skyldigheter avseende avfallshanteringen i Västerviks kommun. Till grund för uppdraget ligger den av kommunfullmäktige beslutade renhållningsordningen med tillhörande avfallsplan. Kommunfullmäktige beslutar om ändringar i renhållningsordningen.

Bolaget ska ha ett brett serviceutbud inom avfallsområdet och kommuninvånarna ska erbjudas en god service och tillgänglighet.

Bolaget ska medvetet och aktivt agera på renhållningsmarknaden i syfte att stärka kommunens miljöutveckling. Verksamheten ska på ett effektivt och miljöriktigt sätt ta hand om restprodukter från konsumtion och produktion, samt arbeta för att stimulera hushållen och de kommunala verksamheterna till ökad källsortering av avfall.

Kommunfullmäktige ska besluta om ändring av avgifter för kommunalt avfall.

Förslag till nya avgifter för kommunalt avfall ska överlämnas från bolagsstyrelsen till kommunstyrelsen senast två månader innan avgifterna avses träda i kraft.

Övriga avfallsrelaterade avgifter, avseende t.ex. verksamhetsavfall och deponering beslutas av bolaget.

§ 1.2. Vatten och avlopp

Bolaget är kommunens aktör avseende kommunens skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster.

För vatten och avlopp gäller lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen.

Bolaget har kommunens uppdrag att vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och därmed medverka till att kommunen kan fullgöra sitt ansvar enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Till grund för uppdraget ligger den av kommunfullmäktige beslutade vattentjänstplanen. Kommunfullmäktige beslutar om ändringar i vattentjänstplanen.

Kommunfullmäktige ska besluta om:

- Ändring av taxeföreskrifter
- Särtaxa för anläggnings- och bruksavgifter
- Förändring av verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen.
- Lokala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut enligt punkterna 1 - 4 ska tillställas kommunstyrelsen senast två månader innan bolaget avser att beslutet ska träda i kraft.

Ändring av prislista/taxa som avviker från taxeföreskrifterna ska beslutas av kommunfullmäktige. Förslag om ändring ska tillställas kommunstyrelsen senast två månader innan ändringen avses träda i kraft.

Indexändring av prislista/taxa för anläggningsavgifter och övriga avgifter, som följer av tidigare beslutade taxeföreskrifter, beslutas av bolaget och ska tillställas kommunstyrelsen för information senast två månader innan ändringen avses träda i kraft.

§ 1.3. Fjärrvärme

Bolaget är kommunens aktör avseende fjärrvärme med ändamål att skapa och upprätthålla ett lokalt och hållbart energisystem för uppvärmning och elproduktion.

För fjärrvärmeverksamheten gäller lokaliseringsprincipen och likställighetsprincipen.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att försörja tätorterna Västervik, Gamleby och Ankarsrum med fjärrvärme i den utsträckning som det går att bedriva långsiktigt lönsam verksamhet med konkurrenskraftiga taxor. Uppdraget omfattar utveckling, planering, produktion och leverans av fjärrvärme/kraftvärme och andra produkter och tjänster som är förenliga med verksamheten.

Bolaget beslutar om avgifterna för fjärrvärme. Kommunstyrelsen ska informeras om nya fjärrvärmeavgifter senast två månader innan avgifterna avses träda i kraft.

§ 1.4. Elnät

Bolaget är kommunens aktör avseende drift, underhåll, reparation och utveckling av elnät och gatubelysning, med ändamål att säkerställa betryggande leveranser och tjänster till kommunens allmännyttiga anläggningar.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att tillhandahålla drift, reparation, underhåll och utveckling av eldistributionsnätet inom systerbolaget Västervik Kraft Elnät AB:s elnätskoncessionsområde. Bolaget har även kommunens uppdrag att äga, driva, reparera, underhålla och utveckla det kommunala gatubelysningsnätet samt kommunal laddinfrastruktur och solexproduktion inom Västerviks kommun.

Bolaget beslutar om priserna för elnätsverksamheten.

§ 1.5. Stadsnät

Bolaget är kommunens aktör avseende stadsnät med ändamål att skapa och upprätthålla lokal och hållbar infrastruktur för att säkerställa hög tillgänglighet till god kommunikationskapacitet.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att utveckla, äga, driva och underhålla ett fiberbaserat öppet stadsnät för datakommunikation och tillhörande tjänster inom huvudsakligen Västerviks kommun.

Bolaget beslutar om avgifter och taxor för stadsnät.

§ 1.6. Elhandel

Bolaget är kommunens aktör avseende inköp och försäljning av el, med ändamål att tillhandahålla ett lokalt alternativ som säkerställer hållbara och fossilfria elleveranser till Västerviks kommunkoncern, hushåll, företag och andra verksamheter.

Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder.

Bolaget har kommunens uppdrag att upphandla leveranser av el till Västerviks kommunkoncern med inriktning på konkurrenskraftiga priser och långsiktig prisstabilitet. Bolaget har även kommunens uppdrag att erbjuda den lokala marknaden ett elhandelsalternativ som är hållbart och konkurrenskraftigt och som bidrar till att bolaget kan leverera helhetslösningar inom energiområdet.

Bolaget beslutar om priserna för elhandel.

Bolagets uppdrag

§ 2. Bolaget har till uppgift att:

- inköpa, producera, sälja och distribuera energi, värme och el,
- tillhandahålla dricksvatten, avleda och rena spillvatten samt avleda dagvatten,
- insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall,

- äga och förvalta fast egendom, gatubelysningsanläggningar samt infrastruktur för IT-kommunikation, inklusive en aktiv och samordnande roll för genomförande av kommunkoncernens bredbandsstrategi,
- tillhandahålla konsult- och entreprenadtjänster,
- idka med ovanstående förenlig verksamhet.

Ekonomi och effektivitet

§ 3. Utöver de av fullmäktige fastställda finansiella målen ska bolaget formulera lämpliga finansiella nyckeltal för bolaget totalt och för de olika verksamhetsdelarna så att verksamhetens utveckling kan följas och värderas.

§ 4. Bolaget ska sträva efter en balanserad ekonomisk utveckling med utgångspunkt från bolagets uppdrag, investeringsbehov och ekonomiska risker. Den ekonomiska utvecklingen ska även ge en god ekonomisk bas för den framtida utvecklingen av bolagets verksamhet.

§ 5. Bolaget ska fokusera på ett avkastningskrav ur ett långsiktigt perspektiv för att kunna uppnå det genomsnittliga avkastningskravet på 5 % under 5 år.

Bolagets avkastning och självfinansieringsgrad mäts exklusive VA-verksamheten och den icke konkurrensutsatta kommunala avfallsverksamheten

§ 6. Bolaget ska vara anslutet till kommunens koncernkonto och till kommunens internbank i samtliga frågor rörande banktjänster, kapitalförsörjning och finansiell riskhantering.

§ 7. Bolaget förväntas sammanställa årliga ekonomiska mål jämte behov av investeringar och lån som kommuniceras till moderbolaget i samband med processen för sammanställning av budgeten för kommunkoncernen.

Bolagets årliga ekonomiska mål förväntas bli behandlade i ägardialog innan de sammanställs och fastställs av bolaget.

Bolagets årliga ekonomiska mål samt ramar för investeringar och lån ska även fastställas i koncernens budgetprocess och inkluderas i den sammanställda budgeten för kommunkoncernen.

Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

§ 8. Exempel på frågor av större vikt där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräkningsen är inte uttömmande):

- Större investeringar är i normalfallet investeringar över 5 % av bolagets balansomsättning

Bolaget som en del av kommunens organisation

§ 9. Bolaget ska i rollen som dotterbolag följa de krav som gäller enligt policy för ägarstyrning.

§ 10. Vd tillsätts av styrelsen, efter samråd med Västerviks Kommuns Förvaltnings AB.

- § 11. Moderbolaget bjuder in presidierna för Västervik Miljö & Energi AB och Västerviks Kraft Elnät AB till ett beredande möte inför vd:s lönerevision.
- § 12. Bolagets ordförande och verkställande direktör i moderbolaget genomför utvecklings- och lönesamtal med vd.